చీకటితెర

ఆకాశం మబ్బులముసుగు కప్పుకుంది. కత్తులు ఝుళిపిస్తున్నట్లు మెరుపులు, మధ్య మధ్య గుండె అదిరేటట్టు ఉరుములు, మూడురోజులుగా వర్షం నిరంతర వాహినిగా కురుస్తోంది. రేడియో సరిగ్గా పలకటం లేదు. గడబిడ తగ్గిద్దామని వాల్యూం తగ్గించాను. చలిగాలి జివ్వున వీస్తుంటే తలుపులు వేసేద్దామని కిటికీదగ్గరకు వెళ్లాను. పక్కనే వున్న శాంతాక్రూజ్‌లో దిగటానికి, శత్రుసైన్యాన్ని చీల్చుకుపోతున్న వీరుడులా, ఎదురు తిరుగుతున్న ప్రకృతిని చీల్చుకుంటూ వెడుతోంది ఒక విమానం.

రోడ్డుకు వారగా పసుప్పచ్చటాక్సీ ఆగింది.

కిటికీతలుపులు వేయటం మానేసి, ఎవరు దిగుతున్నారా అని చూస్తున్నాను. అమ్మాయే అయుండాలి. మొహానికడ్డంగా తెరచిన గొడుగుండటం వలన గుర్తు తెలియటం లేదు. కాళ్ళకు ఎర్రటి స్లిప్పర్లున్నాయి. చీర కుచ్చెళ్ళు ఎత్తిపట్టుకుని నడుస్తోంది. వెనకాల డ్రైవరు సామాను తెస్తున్నాడు.

ఓనిముషం గడిచాకకాని ఆమె ఫస్టుఫ్లోరుకే వస్తోందని, అందులోనూ నా గదిలోకే వస్తోందని నాకు తెలియలేదు.

'నమస్కారమండి! నేను గుర్తున్నాననే అనుకుంటా' అంటూ డ్రైవరుకు డబ్బిచ్చి పంపింది.

'జ్ఞాపకం లేకేం శారదా?' అంటూ రేడియోవాల్యూం పూర్తిగా తగ్గించాను. హేండ్‌బాగ్‌లోంచి టవల్ తీసి ముఖం మీదున్న నీటిబిందువుల్ని తుడుచుకుంది. మూడు రోజుల ప్రయాణంతాలూకు బడలిక ముఖంమీద స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. సరిగ్గా పదమూడునెలల క్రితం చూసిన శారదకూ- ఈశారదకూ- చాలా వ్యత్యాసాలు కనిపించాయి. చిదిపితే ప్రణయ రసం చిమ్మే చెక్కిళ్లు- అరడజను మంది సంతానాన్ని కన్న తల్లిలా తయారయ్యాయి. రెండు జడలు వేసుకుంది. నుదుటిమీద అర్ధచంద్రాకారపు బొట్టు- బొంబాయి వస్తూందని తనకు మాత్రం తెలియదా ఏమిటి? ముఖంలో ఇదివరకున్న కాంక్ష- మమకారం- కామం- ఇప్పుడు దర్శనమివ్వటం లేదు. ఉరుముల్తో- పిడుగుల్తో వర్షంకురిసి వెలిసినట్టుగా వుంది.

'చాలా సామాను వుందే!' అంటూ నవ్వటానికి ప్రయత్నించాను. కాని శారదరాక నాలో భయాన్ని రేకెత్తించింది. నలుగురిలో చెప్పుకునేందుకు శారద నాకు దూరపు చుట్టమైనా కాదు --

'అబ్బబ్బ! ... ఏం వర్షం! ... నాకు ప్రకృతికూడా చక్కటి స్వాగతం పలికింది'. శారద నవ్వు గుప్పెటబిగించి లోకానికి చూపుతూ అందులో ఏం వున్నదీ కనుక్కోమన్నట్టుగా వుంది.

'చాలా అలిసి పోయుంటావు, స్నానం చేస్తావా? అదే బాత్‌రూం.' ఆమెకు టవలు యిద్దా మనుకుంటుంటే, ట్రంకులోంచి మరోటి తీసుకుంది. చీర- జాకెట్టూ తీసుకుంది.

రేడియో వాల్యూం కొద్దిగా హెచ్చించాను. ఏదో హిందీ రికార్డు - సగం చదువుతూ వదిలేసిన 'రెబెకా' తీశాను. కొత్తగావచ్చిన మిసెస్‌డీవింటర్ పరిస్థితుల్ని చూసి జడుసుకుంటోంది. కిటికీలోంచి జల్లు కొట్టింది - అకాలవర్షం కూడా.

శారదకూ నాకూ వున్న పరిచయం నాలుగేళ్ళ కాలపరిమితిలోకి వస్తుంది. కాలేజీలో శారద చదివేటప్పుడు ఆమెకు ఉపాధ్యాయుణ్ణి - ఆమె బి. ఏ., పూర్తవగానే నేనిక్కడకు రావటం తటస్థించింది. ఆమె ప్యాసయిందీ లేనిదీ కూడా నాకు తెలియదు. 'అంతకంటె ఎక్కువ పరిచయం వుందా?' అనే ప్రశ్నవేస్తే నలుగురికీ తెలియకుండా వుండటంకోసం అవునని తలవూపక తప్పదు. ఆ ప్రశ్నకు నిజమైన సమాధానం కావాలంటే నా అంతరాత్మను విమర్శించుకోవాలి. అందుకు నాకే యిష్టంవుండదు. ఆప్రశ్న స్ఫురించగానే దాన్ని బయటకు నెట్టివేస్తాను. గడచిన దానికీ - ప్రస్తుతానికీ మధ్య అగాధాన్ని సృష్టించుకుంటేనే కాని సుఖపడలేను. అదంతతేలిగ్గా జరిగేదీ కాదు. జరిగిన ప్రతీక్షణం మర్చిపోయే సహజతత్వం మనకుంటే అసూయలు- వైషమ్యాలు -ప్రతీకారాలు వుండవు. అయినా శారద ప్రతీకారం చేయడంకోసమే వచ్చిందని ఎందుకనుకోవాలి!

శారద స్నానంచేసి వచ్చింది. బోర్డర్ లేని గులాబీరంగు చీర -తెల్లటి వాయల్ జాకెట్టు- కడిగిన ఆణిముత్యంలా వుంది.

'చాలా ఆకలిగా వుందనుకుంటాను. నేను హోటలుపక్కిని' అంటూ, రెండురోజుల క్రితం కొన్న షాంగ్రిలా బిస్కట్లు ప్లాస్టిక్‌ప్లేట్‌లో వుంచి, ఆమెముందు వుంచాను. అదృష్టవశాత్తూ అరగంట తరువాత రుచిచూద్దామనుకున్న అరటిపళ్ళుకూడా అవసరానికి ఆదుకున్నాయి. ప్లాస్కులో వున్న పాలుకూడా ఆమెముందు వుంచాను.

'ఇదే భోజనమనుకోవాలి'.

'థాంక్స్, మీకు చాలా శ్రమ కలిగిస్తున్నాను. అసలు మీకు శ్రమ కలిగించటానికే ఇక్కడి కొచ్చాననుకోండి, అంటూ నిర్లక్ష్యంగా నవ్వింది.

'బెజవాడ నుంచేనా ?'

'ఆ... నేను ఆర్నెల్లక్రితం పంపిన శుభలేఖ మీకు అందేవుంటుంది. కాని మీరు మాత్రం ఆశీస్సులు పంపలేదు. మీరు దీవించివుంటే నాజీవితం మరోలా వుండేది'.

శారద ఆరోపణలో నిజం లేకపోయినా ఆమె మనసులో ఏదో వుంచుకొని మాట్లాడుతోందని నాకు అర్థమయింది.

'నిజానికి నీశుభలేఖ అందేసరికి నేనిక్కడ లేను. నేను తిరిగి వచ్చి చూసుకున్నాను. అప్పటికి మీ పెళ్ళై ఆరు రోజులయుంటుంది'

తుపానుకు ముందు సముద్రం ప్రశాంతంగా వుంటుందట!

'శంకరం బాగున్నాడా? ...అతన్నికూడా లాక్కురాలేకపోయావా?'

'మేష్టారూ ! ...మీ హృదయంలో వుండే ఆరాటం నాకు తెలుసు -- నే నెందుకు వచ్చానని? -- ఎల్లా అడగాలో మీకు తెలియటం లేదు --ముసుగులో గుద్దులాటెందుకు? నేను శంకరాన్ని వదిలివచ్చాను --పెళ్ళై ఆర్నెల్లవగానే ఏమిటీ అఘాయిత్యమని మీరడుగుతారు. నాతత్వం మీకు కొత్తకాదు'

బయట ఆకాశం ఉరిమింది. ఆపిడుగు నానెత్తిన పడ్డట్టే వుంది. రేడియోసంగీతం కర్ణకఠోరంగా వినిపించింది. కట్టేశాను. అయితే ప్రతీకారం ఆరంభమైందన్నమాట !

'శంకరంలో నాకెలాంటి లోపాలూ కనపడలేదు. అతన్తో నీకు మనస్పర్థ ఎట్లాగేర్పడిందా అని నేను ఆశ్చర్యపోతున్నా. ఇంతకీ కారణం ?'

శారద తలవంచుకుని సమాధానం చెప్పింది.

'క్షమించండి మాష్టారూ !... నేను చెప్పలేను. శంకరంమీద మీకున్న సదభిప్రాయాన్ని మార్చుకోవద్దు'

'పొరబడ్డావేమోనని --మళ్ళీ ఆలోచించుకో -'

ఈ మాటకు శారద ఆకులు రాలినట్టు నవ్వింది.

'కళ్ళనూ - చెవుల్నీ నమ్మకూడదనుకుంటే పొరపాటే అవుతుంది. శంకరానికీ --నాకూ మధ్య తర్కం జరిగింది. ఆర్థికపుటుచ్చుల్లోవున్నా మానవుడు కొంతవరకు నైతికజీవితాన్ని గౌరవించాలి. నాఆత్మను చంపుకోలేను -- ప్రపంచం నాకు అర్థమవుతూంది'.

'శారదా ! ...నువ్వే పరిస్థితుల్లో అతన్ని విదలించుకువచ్చావో నాకు తెలియదు. అటువంటప్పుడు నువ్వు డొంకతిరుగుడుగా ఎన్నిచెప్పినా జరిగింది వూహించుకునే శక్తిగాని -- విమర్శించి నిజానిజాలు నిర్ణయించే ఆత్మవికాసంకాని నాకులేవు'.

మరో విమానం దగ్గరగా ఎగిరిపోయింది.

'పోనీండి -- నాకీలోకంలో మీరుతప్పించి మరెవరూ లేరు. నన్ను మీరు కేవలం విద్యార్థినిగా భావించి మాట్లాడుతున్నారు కాని మనకున్న పూర్వపరిచయాన్ని మర్చిపోతున్నారు. నేను కొత్తజీవితం మొదలుపెట్టదల్చుకున్నాను. జరిగినదంతా పీడకల -- దాంతో నాకు ప్రమేయంలేదు. ఇక్కడ నాకేదైనా ఉద్యోగమిప్పిస్తే మీకు బోలెడు పుణ్యం. నాకు టైప్‌రైటింగ్ చేతనవును. హయ్యర్‌గ్రేడు పరీక్షకు వెళ్ళాను కాని ప్యాసు కాలేదు. రెండోది --ఉండటానికి క్వార్టర్సు.

'అమ్మబాబోయ్ ! శ్రీమన్నారాయణమూర్తిని ప్రత్యక్షం చేయిస్తానుకాని అద్దెకు ఆవగింజంత పోర్షనైనా సంపాదించటం నావల్ల కాదు. ఉద్యోగంమాటంటావా ? ఆడవాళ్ళకి లోటేవిటి? కళ్ళకద్దుకునిస్తారు. నువ్వు కొత్తజీవితం ప్రారంభించ దల్చుకుంటే ఇదే అనుకూల వాతావరణం. ఇక్కడ ఒకరిగొడవ మరొకరికనవసరం- ఎవరికివారే యమునాతీరే ! నీకభ్యంతరం లేకపోతే నువ్విక్కడే వుండవచ్చు. ఆఖరుసారిగా నేననుకునేది - నువ్వు శంకరాన్ని అపార్థం చేసుకున్నావేమోనని'

శారద జవాబు చెప్పలేదు. తెల్లగావున్న గోడకేసి చూసింది.

టైప్‌రైటింగ్ తెలియకపోతే శారద కింత త్వరగా వుద్యోగం దొరక్కపోను. అందులోనూ జీవితాన్ని కొద్దిగా అర్థం చేసుకున్నదేమో, ఇంటర్వ్యూలో బాస్‌ని మెప్పించేసింది. జీతం నూటపాతికైనా నిరాశ పడనవసరం లేదు. గుడ్డిలోమెల్ల- నావాటాకు ఇరుప్రక్కలా వున్నవారు మాయిద్దరి అనుబంధం గురించి ప్రశ్నించారు. దూరపు బంధువని, వరసకు చెల్లెలవుతుందని చెప్పాను. నేనేమీ తప్పుచేయనప్పుడు నిజం ఎందుకు చెప్పలేక పోతున్నానో అర్థంకాలేదు. వాళ్ళు ఏమైనా అనుకుంటారు- నాలోని బలహీనతకు నవ్వొచ్చింది.

శారద వచ్చిన నాలుగురోజులకే చాలా మారింది. మొహంలో ఏదో కొత్తకళ వచ్చినట్లైంది. తనకు వివాహమే అవనట్లు ప్రవర్తించింది. చుట్టుపక్కలవారితో స్నేహం కుదుర్చుకుంది. తనూ శంకరం పెళ్ళిఅయినకొత్తలో తీయించుకున్న ఫోటో చూపెట్టింది. వాళ్ళ మొహాల్లోవుండే చిరునవ్వు -- స్వచ్ఛత ఇట్లా విషాదాంత మవుతాయని ఎవరూ వూహించలేరు.

'ఆఫోటో గోడకి తగిలించకూడదూ ? అనడిగాను'

'వద్దని' పెట్టె అడుగున దాచేసి తతిమ్మాసామానుతో పెట్టె నింపేసింది. పొరపాటునైనా ఆ ఫోటో తనకు కనపడకూడదని ఆమె అభిప్రాయం.

శారదవచ్చి వారంరోజులు దాటింది. ఈ ఏడురోజుల్లో ఆమె గతాన్ని త్రవ్వటానికి ప్రయత్నించ లేదు. భగవంతుడికి నమస్కారమనుకున్నాను. కాని ఎనిమిదోనాడు రాత్రి నాకు హఠాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది. గడియారం పన్నెండుకొట్టింది. యదాలాపంగా నాకు మూడుగజాల దూరంలోవుండే శారద పక్కకేసి చూశాను. అది ఖాళీగా వుంది. నా తల వైపునున్న కిటికీదగ్గర ఎవరో వున్నట్టు అనుమానం కలిగింది. చప్పుడు కాకుండా తిరిగి చూశాను. శారద ! కిటికీలోంచి బయటకుచూస్తోంది. ఆమెతల్లో వున్న మల్లెపూలు పరిమళాన్ని వెదజల్లుతున్నాయి. శారద నాలుగైదుసార్లు నన్ను పూలుతెమ్మంది.

'నువ్వే తెచ్చుకోకూడదా?' అనడిగాను. నాకు లోపల బాధగానే వుంది. భర్తను వదిలేసింది. ఇంకా పూలకోసం పాకులాటెందుకు ?

'ఫోర్టులో మంచివి దొరకవు. మీ కాలేజీకి దగ్గరున్న మార్కెటులో అప్పుడు కోసిన పూలు దొరుకుతాయి ' అని సమాధానం ఇచ్చింది.

ఈ మాటలంటూ శారద విసిరిన చిరునవ్వు నేను ఎనలైజ్ చేసుకుంటే నాకు భయం వేసింది. నా నిర్ణయం సరైంది కాకపోవచ్చు. అయినా శారద తన భావిజీవితాన్ని గురించి ఏమని నిర్ణయించుకున్నట్టు ? ఆప్రశ్న అడగాలనుకున్నప్పుడు నాలుక చివరదాకా వచ్చి ఆగిపోయేది. ఆఖరుకు మాబిల్డింగులోవున్న వాళ్ళందరికీ పూలు తెచ్చేవాడితో తనక్కూడా తెచ్చేట్టు ఏర్పాటు చేసుకుంది.

శారద లైటువేసింది.

'మీకు నిద్రపట్టలేదని నాకు తెలుసు...అంతా నటన ! చిత్రం ! గంట క్రితం గుర్రు కూడా పెట్టారు !' అంటూ వో జడను ముందుకులాక్కుంది.

'ఆబాధ అనుభవించేది నువ్వు ! నాకెలాంటి మానసిక బాధలూ లేవు... వెళ్ళి పడుకోరాదూ ! నిశిరాత్రి దాటింది. రేపు టైపుమిషనుముందు కునికిపాట్లు పడతావు'

ఈ మాటలంటున్నాను కానీ నా దృష్టి శారద చీరమీద వుండిపోయింది . సాయంత్రం సాదారంగు చేనేతచీర కట్టుకున్నట్టు జ్ఞాపకం. ఇంతట్లో గులాబీరంగు వాయిల్‌లోకి ఎప్పుడు మార్చిందీ, ఎందుకు మార్చిందీ అర్థంకాలేదు. 'మగవారంతా స్వార్థపరులు. అవసరం తీరాక మర్చిపోతారు. క్షణానికో బుద్ధి. అయినా నేను వుద్యోగం మానేసినా మీరు పొమ్మంటారేవిటి?' ఈసారి నాముందుకువచ్చి నిలబడి తన ప్రశ్నకు సమాధాన మిమ్మన్నట్టుగా చూసింది.

శారద ఎందుకీ మాటలంటున్నదీ నాకు కొద్దిగా అవగాహనైంది. అయినా ముందే చెప్పాను. గడచిన జీవితంగురించి తల్చుకోటమంటే నాకు చాలాభయం. ఎవరితోనూ చెప్పను. దీని పర్యవసానం మంచిగా పరిణమించదనీ తెలుసు. అయినా పరిస్థితుల్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కోలేను. పిరికివానిలా వెనక్కి పారిపోనూలేను. అది హృదయ దౌర్బల్యం కావచ్చు. బాణాల్లా దూసుకుపోతున్న శారద చూపులు-

అయినా ఒకటిమాత్రం అందరూ అంగీకరిస్తారు. అభిప్రాయాలు, నమ్మకాలు స్థిరంగా ఉండవు. పరిస్థితులకనుగుణంగా మారిపోతాయి. పదమూడు నెలల క్రితం నాకు స్త్రీమీద గౌరవం లేకపోవచ్చు. ఆటవస్తువుగా భావించి అందిన అవకాశాన్ని జారవిడువక పోవచ్చు- కాని అభిప్రాయాలు- జీవితం మీదుండే దృక్పథం మారటానికి పదమూడు నెలల కాలవ్యవధి చాలదా అని నా అనుమానం.

' అయినా ఆ చీకట్లో అర్థరాత్రి చూడవలసిన సౌందర్య మేముంది ?'

'మీకు పాతబడిపోవచ్చు. కాని నాకుమాత్రం కొత్తే !'అంటూ శారద లైటుఆర్పేసి పడుకుంది. శారద చెయ్యి నా ముఖానికి తగిలింది. అది అనుకోకుండానే పొరపాటున జరిగుండాలని నన్ను నేను తృప్తిపర్చుకున్నాను.

ఆమర్నాడు శారద యదాలాపంగానే వుంది. చిత్రమేమిటంటే మా ఇద్దరి హృదయాల్లో రహస్యాలు బోలెడున్నాయి. అవి ఎవ్వరికీ చెప్పలేం, సరికదా -- మాలో మేమే అనుకోలేం- పక్కనేవున్న జూహూబీచ్‌కి వెడదామని శారద వారంరోజులుగా పోరుపెడుతోంది. ఆదివారం

కావటంమూలాన సరేనని బయలుదేరాం.

ప్రపంచంలోవున్న అశాంతిని వెలి గక్కుతున్నట్టు సముద్రపుటలలు ఎగిరి పడుతున్నాయి. కొందరు ఆంగ్లోఇండియన్ అమ్మాయిలు జలక్రీడలాడుతున్నారు. 'వీళ్ళెప్పుడూ ఆనందంగా వుంటారుకదా !.. వీళ్ళకు మానసికబాధలుండవా' అనేది నా అనుమానం. నిజానికి కొందరి జీవితాల్ని సూక్ష్మంగా పరిశీలించాలనివున్నా అవకాశం చిక్కటంలేదు. శారద ముందుకువెడుతోంది. ఓచెత్తో చీరతడవకుండా కుచ్చెళ్ళు ఎత్తిపట్టుకుంది. కెరటాలు కాళ్ళను చుట్టివేస్తున్నాయి. అంతూ - దరీ లేకుండా పొంగి పొరలి పోతూన్న సముద్రాన్ని చూసేసరికి నాకు భయంవేసిందికూడా ! వెనక్కితిరిగి ఇసక లోకి నడిచిపోయాను. మోచెయ్యి తలగడగా వుంచుకుని పడుకుంది.

'మేష్టారూ !....నాకు జీవితంమీద ఎలాంటి అభిప్రాయంవున్నదీ చెప్పనా?....మీరు వప్పుకోరనుకోండి. ఉండేది నాలుగురోజులని పెద్దలే అన్నారుకదా! చేతికందినంత వరకూ ఆనందమనుభవించటమే ఉత్తమమార్గం అంతేకాని ఆచారాలు - అర్థం కాని పట్టింపులూ- నీతీ న్యాయం- అంటూ గోడలు కట్టుక్కూచుంటే అదో విషాద గీతమవుతుంది. ఒమర్‌ఖయ్యాంతత్వం మీరు చదువలేదూ ! మందమతిని. బి.ఏ.లో పొయిట్రీకి మీరేగా వస్త ! కొన్ని సవరణలు చేస్తే అదే వుత్తమమైనదంటాను. సవ్యాపసవ్యాలు విచారిస్తూ కూర్చుంటే ఆవులించినట్టు కాలం తుర్రుమంటుంది. ఏవంటారు?

శారదకు చెప్పవలసిన సమాధానంగురించి నేను ఆలోచంచలేదు. ఈమాటలు బ్రౌనింగ్ వినుంటే ఏంచేస్తాడని. విపరీతపుటాలోచన మొదలు పెట్టాను. నెత్తీ నోరూ బాదుకుంటాడా ? అమాంతం ఆమాటలన్నవాడి మీద విరుచుకు పడతాడా?... లేక ఆ వాదాన్ని ఖండిస్తూ మరో వందపేజీలు రాస్తాడా?..

'మాట్లాడరేం?... ఆలోచన తెమిలిందా ? అంటూ లేచికూర్చుని బద్ధకంగా వళ్ళు విరుచుకుంది. తల్లోవున్న ఎర్రరిబ్బను గాలికెగురుతోంది. పసిఫిక్‌మహాసముద్రం ఎంత లోతు వుంటుందో మర్చిపోయాను.

'నన్నడిగితే జీవితంమీద దృక్పథం ఏర్పరచుకోవటం అనేది అర్థంలేని వాక్యం. క్షణక్షణానికి అభిప్రాయాలు - నమ్మకాలు మారుతూంటాయి. ఇవేళ నీకు దేవుడిమీద నమ్మకం లేకపోవచ్చును. పరిస్థితులు రేపు నిన్ను నమ్మించవొచ్చు 'బిహేవియరిజం' అంటూ ఓ సైకాలజీ వుందన్నసంగతి నువ్వు మర్చిపోయావు'

శారద కలుక్కుమంది.

'డొంక తిరుగుడుగావున్నా చక్కగా సెలవిచ్చారు. బసవయ్యగారి బండి సమయానుకూలంగా నడుస్తూంటుందని వెనక ఎక్కడో విన్నాను. మరోటి చెప్పనా?... సమయానుకూలముగా రూల్సు మార్చబడును. కాంప్లిమెంటరీలు చెల్లవు' అంటూ విరగబడి నవ్వింది. కళ్ళు సగం మూతబడి ముఖానికింకా అందం చేకూరింది. సూర్యకిరణాలను పంచరంగులుగా విభజిస్తున్న నీటితుంపరలకేసి చూస్తూ

వుండిపోయాను. ఎక్కడో గని వుందని నలుగురూ అనగానే తవ్వటం మొదలుపెట్టారు, కాని అంతు చిక్కటం లేదు.

'నాలో వున్న లోపం చెప్పమంటారా? నాకు బాధ కలిగించినవాళ్ళను కాని, నాకు ద్రోహం చేయదల్చుకున్నవాళ్ళను కాని నిలదీసి అడగలేను. శంకరం విషయంలో అంతే. ఇద్దరి మధ్యా అభిప్రాయభేదం ఏర్పడగానే అతనన్నాడు: 'అయితే నువ్వు వెళ్ళొచ్చు అదైనా నీనిర్ణయంమీద ఆధారపడి వుంటుందిఅని, నేను నిలదీసి జీవితభరణం పుచ్చు కోవలసింది'.

'నమస్కారం మేష్టారూ' ! అన్న మాటలువిని వెనక్కి తిరిగి చూశాను. శారద మాటల్లో వున్న లోతుపాతుల్ని గురించి ఆలోచిస్తూ సతమత మవుతున్న నాకు శంకరంతరాక మరింత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. అతను వస్తాడని నేనెప్పుడూ వూహించలేదు.

'హల్లో శంకరం!' అన్నాను 'బాగున్నావా ?' అనడుగుదామనుకున్నా పక్కన శారద వుంది. అలాగడుగుతే అతనెలా ఫీలవుతాడో యేమో ! పక్కనకూచున్నాడు. శారద ఎటో చూస్తూ దోసిల్తో ఇసిక ఎగరబోస్తోంది. శంకరం రాకను గమనించిందా లేదా ? అన్న అనుమానం కూడా కలిగింది ఆమె పరధ్యానం చూస్తే.

'ఎప్పుడు వచ్చావ్ బొంబాయికి ?'

'వారంరోజులయిందండి. ఫోర్టులో మా వేలువిడిచిన మేమమామ వున్నాడు అతను కబురంపితే వచ్చాను. నాకిక్కడ వుద్యోగంకూడా దొరికిందండోయ్ !'

శంకరం నేనిదివరకు చూసినట్టే వున్నాడు. ఎటొచ్చీ ఈమధ్య హైరోడ్డు క్రాఫింగు మొదలు పెట్టినట్టున్నాడు. మెడచుట్టూ సిల్కుమఫ్లరు చుట్టాడు. అతని డ్రెస్సింగులో అది ప్రధానాంశం. తరవాత ఎన్నో విశేషాలు చెప్పకుపోయాడు. బొంబాయిలో తనకు నచ్చినవీ నచ్చనవీ-గుజరాతీఅమ్మాయిలు బాగున్నారా? మరాటీఅమ్మాయిలు బాగున్నారా ? సబర్బన్‌ట్రెయిన్సులో ప్రయాణం చేసేదానికంటే తెల్లవారు జామున బయలుదేరి నడిచి వెళ్ళటం మెరుగన్నాడు.

'శారద వచ్చి రెండువారాలు కావస్తూంది,' అని, అతని సమాధానంకోసం చూశాను. అతనది వినిపించనట్టు తన ధోరణిలో సాగిపోయాడు. ఈ మాటలు శారద ముఖంమీద ఎలాంటి మార్పు తీసుకువస్తాయో చూద్దామనుకున్నాను కాని ధైర్యం చాలిందికాదు.

'నాకు తలకాయనెప్పిగా వుంది పోదాం పదండి' అంది శారద లేచి నిలబడి.

'మరి నేను సెలవు తీసుకుంటానండి. బహుశా నామాటలు మీకు తలనెప్పిని కలిగిస్తాయి. మరో మనవి.ఇది నాఎడ్రసు. మీరు వీలైతేరండి... నేనే వస్తాను లెండి " అంటూ చిన్నకాగితం ముక్క నాకిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. శారద మళ్ళీ కూర్చుంది.

'ఇంతకీ నీ భావిజీవితం గురించి ఏమిటి నిర్ణయించుకున్నావు ?' అనడిగాను. ఇద్దరికీ సంధి చేద్దామన్న అభిప్రాయం మనసులో వుంది. కాని దాన్ని బహిర్గతం చేస్తే శారద విరుచుకుపడుతుంది. 'ఇలాగేవుంటాను...' ఏం? మొగుడొదిలేసిన ఆడది వుందనుకోండి.

ఏం చేస్తుంది ? చేసుకునేవాళ్ళుంటే తిరిగి వివాహం. కోపం వొస్తొంది కదూ మీకు? దగ్గర్లో వెలుగున్నా చీకటిని వెతుక్కుంటూ వెళ్లేవారు సంఘానికి విద్రోహులు.. అదీకాక మీరెంత బాధపడుతున్నారో నాకు తెలుసు. నేనిలా మీ దగ్గరుండటం నలుగురి మధ్య మిమ్మల్ని విమర్శకు గురిచేస్తుంది. పోనీ నన్ను తిరిగి శంకరం దగ్గరకువెళ్ళి ఏలుకోమని కాళ్ళావేళ్ళాపడి బ్రతిమాలుకోమంటారా ?.

రెండు వానచినుకులు మీద పడ్డాయి.

'వర్షం వచ్చేట్టుంది. పోదాంపద. మళ్ళీ బస్సు అందుకోవాలి' అంటూ శారదకు సమాధానం యివ్వకుండా తప్పించుకున్నాను.

శారద వాస్తవికతతో తృప్తిపడేరకంకాదు. ఆమెలో చంద్రగ్రహం, అంగారక గ్రహాల్లో వుండే వింతలు - ఆకాశాన్ని చీల్చే కోరికలు - వున్నాయని నాకు తెలుసు. కాని అగ్నిపర్వతం బద్దలవటమే ఆలస్యం. దాన్ని అడ్డగించటం అసంభవం -

రెండు రోజులు గడిచాక ఏదో పబ్లిక్‌హాలీడే వచ్చింది. శంకరం మాయింటికి రాడని ఎలాగూ తెలుసు. ఆ వుదయమే బయలుదేరి వెళ్ళాను.

అతను వుండేది కుర్లాస్టేషనుకు దగ్గరగా. ఒక్కటే గది. చుట్టూ బోలెడంత మురికి -నీటి సదుపాయంకూడా లేదు. నన్ను చూడగానే చదువుతున్న పుస్తకం మూసేశాడు. ఎలక్ట్రిక్‌స్టౌమీద అన్నంగామోలు - ఉడుకుతోంది. బల్లమీదపుస్తకం తీసి చూశాను. శివానందసరస్వతి రచించిన పుస్తకం. షెల్ఫుకేసి చూశాను. ముందుకనిపించింది భగవద్గీత! పదమూడు నెలల క్రితం అతను సినిమా పత్రికలు - సెక్సు పత్రికలూ తప్పించి మరేవీ చదివేవాడు కాడు. కాలేజీడిబేట్లలోకూడా వేదాంతం నిజాల్ని కప్పిపుచ్చే మత్తుమందని, కంటికి కనిపించని దేవుణ్ణి గురించి ఆలోచించటం పొరపాటని వాదించేవాడు. నన్ను కుర్చీలోకూర్చోమని తను కాఫీపెట్టాడు.

'ఈ మధ్య చిక్కినట్టున్నావ్ ?'అన్నాను అతన్ని గమనిస్తూ.

'అవునండి. రెండురోజులక్రితం జ్వరంవచ్చింది. అయినా ఈమధ్య నాఆరోగ్యం బొత్తిగా బాగుండటం లేదండి'.

కొంతసేపు భగవద్గీతచూస్తూ కూర్చున్నా, శంకరం కాఫీగ్లాసు ముందు వుంచాడు.

'థాంక్స్...సరేకాని నీకు విజయవాడలో చక్కటి వుద్యోగం వుండగా అది వదులుకుని ఇంతదూరం రావల్సిన ఖర్మేమొచ్చిందని ?'

'మీరన్నీ తెలిసే అడుగుతారు. సరే- కానీండి. అక్కడ నాజీవితం విషాదగీతంలా పరిణమించింది. ఎందుకో ఆప్రదేశాలు- ఆయిళ్ళు- అన్నీ చూస్తుంటే గడచిన జ్ఞాపకాలువచ్చి భరింపరానిబాధ కలిగేది. ఇంక దాన్నివదిలి దూరంగాపోయి కృత్రిమ జీవితానికలవాటుపడకపోతే నేనో న్యూరెటిక్‌పేషంటుగా తయారవుతానన్న భయం కలిగింది. మా మేనమామకూడా రమ్మన్నాడు, వచ్చేశాను.'

ఓ నిముషంసేపు నిశ్శబ్దత తాండవించింది.

'అది సరేకాని ఓ చిన్న విషయం అడుగుతాను చెప్తావా ?'

శంకరం నవ్వాడు.

'మీరడగబోయేప్రశ్న నాకు తెలుసు. శారదకూ నాకూ మధ్య జరిగిన ఘర్షణ గురించి - అవునా ?' అవునన్నట్లు తలూపాను.

'క్షమించండి - ఆ విషయం ఇతరులకు తెలియ కూడదనుకున్నాం అందుచేత చెప్పలేను' అన్నాడు తలవంచుకొని-

ఇంక ప్రయత్నించి లాభం లేదనుకున్నా - అసలు నేను పనికట్టుకు వచ్చింది అందుకే! 'నీ కస్తమానం జ్వరం వస్తూందికదా!... మా యింటికి రాకూడదూ? నిన్నిక్కడ చూసేదెవరూ? మీమేనమామ ఫోర్టులో వుంటాడు నువ్విక్కడుంటావు. ఎట్లా ఆదుకోగలడు?'

శంకరం రెండుమూడు నిమిషాలు మాట్లాడలేదు. నా మాటల్లోవుండే అంతరార్థం అతను వూహిస్తున్నా డనుకుంటాను.

'సరే వస్తానండి. నాకంటే అనుభవం వున్నవారు. మీ మాటెందుకు కాదనాలి ?... రేపు సాయంత్రానికి సామానుతో దిగుతాను.' మరో అరగంట గడిచాక తృప్తిగా తిరిగి వచ్చాను. శారదతో ఆమాటలు చెప్పాను. ముఖం పాలిపోయింది. దాన్ని పైకి కనబడనీయకుండా ముఖ కళవళికలు మార్చుకుని నవ్వింది.

'మీరువెళ్ళి చేసుకొచ్చిన ఘనకార్యమిదన్నమాట ! ...బలం వున్నవాళ్ళదే రాజ్యం - అతనిక్కూడా వండుకునేబాధ తగ్గుతుంది. సుఖపడతాడు. మరో పెళ్ళి చేసుకునే దాకా ననుకోండి'.

' ఎవరి పెళ్ళయ్యేదాకా ?' అంటూ నవ్వేశాను. శారదకూడా నవ్వింది.

మర్నాడు సాయంత్రం శంకరం సామానుతో దిగాడు. శారద అతనిముందు కాఫీ వుంచింది. ఇద్దరూ గజందూరంలో వున్నా ఒకరినొకరు చూసుకోటం లేదు. శంకరం పెట్టెలోంచి తన పెళ్ళినాటి ఫోటో తీసి గోడకి తగిలించాడు. అతనెందుకలా చేసిందీ నా కర్థం కాలేదు. నా సమస్య యిది. శారద కనక తన తప్పిదానికి (ఆమె తప్పుచేసివుంటే) క్షమాపణ చెప్పుకుంటే శంకరం తిరిగి ఏలుకుంటాడా ? శారదమీద అతనికనురాగం వుందా లేదా ? కేవలం పట్టింపుకోసం తన మనోభావాల్ని - ఆత్మను అణచి వుంచాడేమో ! అందుకే అతన్ని సూక్ష్మంగా పరిశీలించవలసి వచ్చింది. నిజానికి అతనన్న ప్రతీమాటకు - అతని నవ్వుకు -విపరీతార్థాలు కల్పించుకునేవాణ్ణి. రాత్రి భోజనందగ్గర వడ్డించేటప్పుడు కూడా శారదను గమనించాను. పొరపాటునైనా అతని కేసి చూడలేదు.

'మేష్టారూ !...ఇంకొంచెం నెయ్యికావాలి' అన్నాడు నాకేసి తిరిగి. శారద నెయ్యి వడ్డించింది. ఆక్షణంలో శారద చిరునవ్వును బలవంతాన వారించుకుని గంభీరంగా వుండటానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్టనిపించింది. నాలో విజయచిహ్నాలు తలెత్తాయి కూడా.

నేనెంత వారించినా అతను వినకుండా బయట పడుకున్నాడు. నాకు చాలా బాధ కలిగింది. 'శంకరం నన్నునుమానిస్తున్నాడా ?'అనిపించింది. అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళిచేసుకున్న మొగుడూ, పెళ్ళాం, వేర్వేరుగా వుండటం - పరాయి వాణ్ణి నేను మధ్యవుండటం - పోనీ వీధి తలుపుతీసి వుంచుదామనుకున్నా -దొంగలభయం ఎక్కువ - అందుకని తలుపు మూయకతప్పింది కాదు. అతను బయట - నేనూ శారదా లోపల - ఛీ...ఛీ... అతనే మనుకుంటాడో ! రాత్రి పన్నెండుదాకా నిద్ర పట్టలేదు. శంకరం రెండుమూడుసార్లు కిటికీ దగ్గరకు వచ్చి లోపలనే వున్నానో లేదో చూసినట్టు అనుమానం కలిగింది. అది భ్రమే కావొచ్చు.

మర్నాడు సాయంత్రం నేను ఆఫీసునుంచి వచ్చేసరికి శంకరం ముసుగుతన్నిపట్టి పడుకున్నాడు. శారద వోమూల కూర్చుని ఏదో నవలగాబోలు - చదువుతోంది.

'ఏమిటి సంగతి' అనడిగాను. శంకరం దగ్గరకు వెళ్ళి.

'మళ్ళీ జ్వరం వచ్చిందండి - అందుకే నేను వంటరిగా వుండటం మంచిదంటాను. వృధాగా మీకు బాధకలిగించి నామీద మీకున్న అభిమానాన్ని చంపుకుంటున్నాను' అతని కంఠం అప్పుడే ఐస్‌టబ్‌లో మునిగినట్టుగా వుంది.

'అబ్బే... అలాంటిదేం లేదు. జ్వరం అందరికీ వస్తుంది. అంతమాత్రంచేత బాధపడి లాభం లేదు. కాఫీ తాగావా ?' నుదుటిమీద చెయ్యివేస్తూ అడిగాను.

'ఊ..' అంటూ మూలిగాడు.

కింద వాటాలో వున్న డాక్టరును తీసుకువచ్చాను. పరీక్షించి చూశాక మందుసీసా తీసుకు రమ్మన్నాడు. రేపటికి తగ్గకపోతే ఇంజక్షనివ్వొచ్చన్నాడు.

ఆమర్నాడు పొద్దున్న జ్వరం తగ్గినట్టే కనిపించింది. కాని సాయంత్రానికి మళ్ళీ ఎక్కువైంది. డాక్టరు ఇంజక్షనిచ్చిపోయాడు. రాత్రి ఏడుదాటినా శారద రాలేదు. నాకు భయమేసింది. నేను శంకరాన్ని తీసుకువచ్చానని ఎక్కడికైనా పోయిందేమో !... లేక విసుగెత్తి ఆత్మహత్య చేసుకుందా ?...ఛీ.. శారద ఎప్పుడూ ఆపని చెయ్యదు. మరో వందమంది మగాళ్ళను ఏడిపించుకు తింటుంది. అదామెకో సరదా యేమో ! .... ఓ నాడు ఫ్లోరాఫౌంటెన్ దగ్గర ఓ పడుచుకుర్రాడితో నవ్వుతూ పోతున్న శారదను చూశాను. మరోనాడు వి.టి. లో ఆమెకు వీడ్కోలిస్తూ చేతిరుమాలు వూగిస్తున్న మరో యువకుణ్ణి చూశాను. ఇవన్నీ మళ్ళీ కళ్ళ యెదుట ప్రత్యక్షమై నన్ను కలవర పరిచాయి.

శారద ఇల్లు చేరుకునే సరికి ఎనిమిదైంది. రాగానే విసుగ్గా హేండ్‌బాగ్ టేబిలుమీద విసిరికొట్టింది.

' ఆలస్యమైందేం ?' అనడిగాను. అడగటానికి హక్కు లేకపోయినా -

'ఆ ... మేనేజరుకీ నాకూ మధ్య ఘర్షణ--- ఫలితం - నా వుద్యోగానికి రాజీనామా యిచ్చేయటం ; హేండ్ డెలివరీ -' అంది.

శారద ఇదివరకో మాటు అననే అంది. తను ఉద్యోగం మానేస్తే నేను పోషించకుండా

వుంటానా అని -

మరో వెర్రినమ్మకంకూడా కలిగింది. శంకరానికి సపర్యచేసి అతని అనురాగాన్ని తిరిగి పొందటానికోసం- మధ్య అడ్డంకుగా ఉంటున్న ఈ నౌకరీని కావాలనే వదుల్చుకుందా!... ఇక్కడ శారదే శంకరంతో పోట్లాడిందని, శంకరం నిరపరాధని నేనెందు కనుకుంటున్నానో నాకు తెలియలేదు. బహుశా అది సహజతత్వం కావచ్చు.

'ఏమిటా ఘర్షణ?'

'ఏముంది ? పడుచు పిల్ల కనపడగానే నూటికి తొంబైమంది మగవాళ్ళకు ఒక్కటే రకం భావం స్ఫురిస్తుంది. అంతే - ఇంక దాన్ని వ్యాఖ్యానించమని నన్నడక్కండి'

'అడగను కానీ బార్లీ తీసుకువచ్చాను. అతనిక్కొంత జావకాచివ్వగలవా ?'

'నాకంటె ముందు వచ్చారు కదా ! స్టౌ వెలిగించలేకపోయారా ?' అంటూ వంటింట్లోకి పోయింది. శారద సమాధానం విన్నాక కొద్దిక్షణాలక్రితం నాకు స్ఫురించిన అభిప్రాయం సరైంది కాదేమో ననిపించింది.

శారద రాజీనామా చేసినందుకు ఒకవంక సంతోషంగావున్నా మళ్ళీ ఉద్యోగ ప్రయత్నం చేస్తుందని మరోవంక బాధగావుంది. కొంచెం ఇంచుమించు శారద నాతోపాటే ఆఫీసుకు వస్తుంది. నాకంటె పావుగంట ముందుగా తిరిగివస్తుంది. అందుచేత వాళ్ళిద్దరూ తమతమ పొరపాట్లను సరిదిద్దుకోటానికి -ఒకర్నొకరు అర్థం చేసుకోటానికి అవకాశం లేదనుకుంటా - ఇప్పుడా పరిస్థితులు దైవికంగా వచ్చాయి.

మర్నాడుపొద్దున్న పక్కవాటాలో వున్నాయన నన్నుపిలిచి శారద గురించి శంకరం గురించీ అడిగాడు. మంచివాడు కనక నిజం చెప్పాను. నా గురించి ఆ బిల్డింగులో వున్నవాళ్ళు ఏమనుకుంటున్నదీ ఆయన వివరించాడు. నేను వ్యభిచారిననీ శారదను నేనే తీసుకువచ్చాననీ చిలవలుపలవలుగా కథలల్లి చెప్పకుంటున్నారట అయితేనేం ?.....ఆ చుట్టుపక్కలవున్న వాళ్ళందరిదగ్గరా సత్యనారాయణపూజకి చందా వసూలు చేసేటప్పుడు నా దగ్గర క్కూడా వచ్చారు. నేను రూపాయివ్వగానే నన్ను చాలాపొగిడారు. నాకు దైవచింత ఎక్కువని -పూజక్కూడా వచ్చి దాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించ వలసిందని క్రిందవాటాలోవున్న మరాఠీ ఆయన ప్రశంసించాడు. మానవ నైజంమీద అల్లిబిల్లిగా అల్లుకుంటున్న అభిప్రాయాలు ఇప్పుడు సరైనతోవలో పడ్డాయి. రూపాయిస్తే చాలు - ఎంతైనా గౌరవాన్ని -ప్రశంసల్ని అందుకోవచ్చు. అయిదు రూపాయలు - కాదు వంద రూపాయలిస్తే ? ఆమ్మో ! అప్పుడు పొగడ్తలకు అసలు తట్టుకోలేం.

'నేనుకూడా మిమ్మల్ని నమ్మలేక పోతున్నాను. సుమండి - మానవతత్వం అలాంటిది. ఏమీ అనుకోకండి- అంతమాత్రం చేత మీమీద నాకు విరోధంకాని -చెడు అభిప్రాయం కాని లేదుసుమండి' అన్నాడాయన.

'అది సరేకాని మీరు నాకో చిన్నఉపకారం చెయ్యాలి. వాళ్ళిద్దరూ ఎడమొహం పెడమొహంగా వున్నారు. నేనులేనప్పుడు ఏవైనా మాట్లాడుకుంటున్నారేమో గమనించండి.

నాక్కూడా యిది మిస్టరీగావుంది' అన్నాను. ఆయన సరేనన్నాడు.

శంకరానికివచ్చిన జ్వరం మలేరియా అయుంటుందని డాక్టరు సూచించాడు. విపరీతంగా జ్వరం లేనప్పుడు శంకరం సరదాగా మాట్లాడేవాడు.

'జ్వరంవచ్చిందికదా అని నాకెంతమాత్రం భయం లేదండోయ్. అది శరీరాన్ని - ఆత్మను పవిత్రం చేస్తుంది. అందుకే దాన్ని నేనాహ్వానిస్తాను' అంటాడు. అతనికి మందివ్వటం - జావ కాచివ్వటం నారింజరసం పిండివ్వటం - అంతా శారదే చూసుకునేది. వాళ్ళిద్దరూ ఎప్పట్లాగే వుంటున్నారని పక్కింటాయనన్నాడు. భవిష్యత్తుమీద నమ్మకం లేకపోతే బతకలేం - మనం తల్చుకున్నది, అనుకునేది జరగదని, అసంభవ మైనదని తెలిసినా ఆ అభిప్రాయాల్ని వదిలించుకోలేం - నెత్తిమీద పిడుగుపడుతున్నా పడక పోవచ్చుననే వెర్రివూహ చివరిదాకా వుంటుంది. నీటిలో మునిగిపోతున్న వాడికి గడ్డిపరక దొరగ్గానే పట్టుకుంటాడు. అది తన్ను రక్షిస్తుందని కొన వూపిరి లాంటి ఆశ, నా పరిస్థితి కూడా అలాగే వుంది.

నాలుగు రోజులు గడిచాక జ్వరం తగ్గింది. కొద్దిగా నడవటం మొదలెట్టాడు. డాక్టరు అది మలేరియా కాకపోవచ్చునన్నాడు మరో మూడురోజులు గడిచాయి.

సాయంత్రం నేను రాగానే పక్కింటాయన పరుగెత్తు కొచ్చాడు. తలుపులు మూసి వున్నాయి.

'ముందిలారండి....' అంటూ తన వాటాలోకి తీసుకుపోయాడు.

'వాళ్ళిద్దరూ ఇవేళ పోట్లాడుకున్నారు. కారణం సరిగ్గా అర్థం కాలేదు. శంకరం మీ గురించి ఏదో అసందర్భంగా పేలాడనుకుంటాను. అదైనా అతను ఇంగ్లీషులో అనటం వలన నాకు తెలిసింది. ఆ అమ్మాయినతను సాచిపెట్టి కొట్టాడు' ఆయనకు గుజరాతీ తెలుసు, కానీ తెలుగు రాదు. ఆయనకు అభినందనచెప్పి తలుపుతట్టాను ; శారద తలుపు తీసింది. శంకరం మంచంమీద కూర్చున్నాడు. శారద రెండుకళ్ళూ ఎర్రగా వున్నాయి.

'ఏం జరిగింది ?' అనడిగాను. చుట్టూ పిశాచాలు నృత్యంచేస్తునట్టుంది నాకు. శారద మాట్లాడలేదు.

'మా యిద్దరి మధ్యా వాదన రేగింది. నేను ఉద్రేకాన్ని అపుకోలేక ఆమెను దవడమీద కొట్టాను' అన్నాడు.

'దీనికంతా మీరే కారకులు - నేను వదిలించుకు వద్దామనే వచ్చాను ఇంక నేనే ఎవరికీ తెలియని చోటుకు పోతాను' అంది శారద. ఈ అపవాదును ఖండించినా ప్రయోజనం వుండదు. జరగాల్సిందెలాగూ జరిగింది. దీంతో ఆటోయిటో తేల్చేయటం మెరుగ నుకున్నాను.

నాకున్న అధికారంతో శంకరాన్ని నిందించాను.

శంకరం లేచి నిలబడ్డాడు.

'మేష్టారూ... మీ దారికి నేనడ్డురాను. కాని మీరు వృథాగా అందర్నీ బాధపెట్టే దానికంటే మీ మనసులోవున్నట్టు చేయండి. మాయిద్దరి మధ్యా విరోధం ఎందుక్కలిగిందోకూడా చెప్తాను. శారద నన్నెప్పుడూ ప్రేమించలేదు. శారద మిమ్మల్ని ప్రేమించింది. మీకూ ఆమెమీద అనురాగం వుందన్నసంగతి నాకు తెలుసు. కాని మా పెళ్ళి జరిగేటప్పుడిది నాకు తెలియదు. మా పెళ్ళికి పూర్వం మీకూ శారదకూ వున్న సంబంధం నాకు తెలుసు. మీరు శారదను కన్యగా వుంచలేదనీ నాకు తెలుసు. అది శారద కూడా వొప్పుకుంది. అనురాగం లేని యిల్లాలుతో నాకు ప్రమేయంలేదు. జరిగినదంతా పీడకల. ఈ మాటు శారదను ఇదివరకటిమల్లే ఉపయోగించు కోకుండా పెళ్ళి చేసుకోండి. రిజిష్టర్ మేరేజి. పెద్దవారు, మీకు నాసలహా అనవసరం-' శంకరం మొహం అటు తిప్పుకున్నాడు.

నా కాళ్ళకింద భూమి చీలిపోతున్నట్టనిపించింది. అయితే శంకరం నిజం కనుక్కున్నాడన్న మాట... పెళ్ళికాని ఆడదాన్ని వంచించిన నన్ను అథముడిగా తూచి మాట్లాడాడు. ఇంకెందుకు ? నేను ఎన్నో విధాల దాన్ని అణచివుంచాలని ప్రయత్నించాను. మీరుకూడా శంకరం ఈరహస్యం బయటపెట్టే వరకూ నామీద సదభిప్రాయం కలిగి వుంటారు. నీతికి భయపడేవాణ్ణని, సంఘం నన్ను వృథాగా కష్టపెడుతోందని అనుకుని వుంటారు. మొదట్లోనే చెప్పా. గతంలోకి వెళ్ళటం నాకు భయమని, శంకరం నా నెత్తిన ఈ పిడుగు పడవేయకుండా వుంటే నా కథ - నా సత్ప్రవర్తన మీరు నమ్మివుందురు. కాని కథ అడ్డం తిరిగింది. .. శారదకేసి చూశాను. ఏవీ మార్పులేదు. గుజరాతీ ఆయన బయట నిలబడి ఏవీ అర్థం కాక అయోమయంగా చూస్తున్నాడు. 'రెబెకా'లోని ఘట్టం జ్ఞాపకమొచ్చింది. ఫేవెల్ ' నువ్వు ఖూనీచేశావు' అన్నాడు ; మాక్సిం ఇరకాటంలో పడ్డాడు.

శంకరం పగలబడి- విరగబడి నవ్వుకున్నట్టనిపించింది శారద యిదివరకు విసరిన ఛెణుకులకర్థం ఇప్పుడు సరిగ్గా అవగాహనవుతూంది. నాకు పాతఅనుభూతులు పాతబడిపోయినా తనకు కొత్తేనట ! ఆరాత్రి శారద కావాలనే తనచెయ్యి నా ముఖానికి తగిలించిందేమో ! తిరిగి నాలో అవినీతిని రగుల్కొల్పటానికి. మైలురాయిలాంటి అభిప్రాయాలనైనా మార్చటానికి పదమూడునెలల అవధి చాలు !ఫోర్టులో మల్లెపూలు మంచివి దొరకవట ! ...అందుకని నేనే తేవాలి.

ఛటుక్కున నాకో ఆలోచన తట్టింది. అది పారితే అపవాదంతా శంకరం మీదికి తోసేయవచ్చు. నేను నిర్దోషినవుతాను. కాని అదికూడా ఇంకెవరూ నమ్మరు - వృథా ప్రయత్నం.

మళ్ళీ శంకరం అట్టహాసంగా నవ్వుతున్నట్టనిపించింది.

సెప్టెంబర్ 1956 (భారతి)

*